

A tudós szerző nem tankönyvnek szánta formájában is igényes új kötetét. Több ez annál! Ha semmi mást nem emelünk ki a kérdéseken túl, mint azt a tényt, hogy a 14 oldalas válogatás a magyar nyelvű iskolaelméleteket feldolgozó művekből olyan forrásgyűjtemény, amely rendkívül jól hasznosítható a kutatóknak, oktatóknak, hallgatóknak, de tegyük hozzá mindazoknak, akiket érdekel az iskola.

Ha nem lenne pejoratív íze a kötelező olvasmánynak, javasolnám kötelezővé tételét valamilyeni pedagógusképző intézményben, a pedagógus-továbbképzések programjában, de javasolnám bemutatását a Magyar Televízió Iskolautcájában is.

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA
főiskolai tanár, a neveléstudomány kandidátusa
Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola
Debrecen

Egy pedagógiai alapmű

A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar Neveléstudományi Tanszékének támogatásával jelent meg Veszprémi László Didaktika című könyve, amely áttekinthető alap a felsőoktatás és a pedagógus-továbbképzés számára.

A szerző kiváló összefoglalót és rendszert mutat be a didaktika témaköréből, s mindezt úgy készítette, hogy több évtizedig pedagógiai munkájában az elmélet és a gyakorlat egységére törekedett, jól ismerve az oktatási folyamat alapvető kérdéseit, de figyelte a pedagógusjelöltek észrevételeit és véleményét a pedagógus mesterség elsajátításáról, és ismerte a tanítók, tanárok igényeit a korszerűség megvalósításáról.

A kötet tizenegy fejezetre tagolódik, sajátos logikai rendben. Problématörténetként jeleníti meg a didaktika kialakulását és fejlődését, ebben is főbb csomópontként érzékelteti Comenius, Herbart oktatásméleti rendszerét, majd a reformpedagógiai áramlatokat és napjaink didaktikai törekvéseit.

Értelmezi a tanulás fogalmát, tanulási típusokat, a tanulási hatékonyságot befolyásoló tényezőket, felfogásokat, módszereket, modelleket és elveket. Az oktatás tartalma fejezetben a tudás különböző szintű elemeit mutatja be, érzékelhetjük a tudomány fejlődésének ütemét, a tanítás-tanulás célrendszerét, összefüggéseket keres nevelésfilozófiai nézetek és az oktatási célok között, megismerkedhetünk az iskolai tudással, a jártasság értelmezésével és az oktatás taxonómiai szemléletével. Mindezzel logikai rendet alkotnak a fejezetekhez kapcsolódó feladatok, melyek a problémamegoldó gondolkodást segítik, az innovatív tanulást szolgálják.

Jelentős fejezetnek ítéljük a tanterv fogalma és kialakulása témakört, amely napjaink törekvéseit fogja át. Az oktatási folyamat többszemponútú megközelítése a tervszerű pedagógiai gyakorlat alappillére. Az oktatási folyamatok rendszerszemléletű elemzése világos logikával mutatja be az iskola sajátos, belső világának összefüggéseit a tágabb társadalmi, szülői kapcsolatokkal.

A hogyan kérdése a pedagógiában című fejezet a didaktika sok évszázados, két nagy kérdéskörének egyikét foglalja magában. Hogyan tanítsunk, milyen módon érzük el kitzűzött célunkat? Ahogy elkülönült, differenciálódott az oktatás, a tanítás-tanulás, egészében a módszer fogalma, részben önállósult, másrészt viszont kiegészült napjaink újabb és újabb szemléletének, eszközrendszerének bővülése révén. Ennek alapján a hogyan kérdéskörén belül a következő egységeket tekinti át a szerző: a módszer értelmezése, megválasztásának szempontjai, felosztása, felhasználásának

lehetőségei, a szervezeti és munkaformák, a tanítási-tanulási stratégiák, tanulélméletek, a taneszköz fogalma, felosztása, funkciói. Határozottan látható az a tendencia, hogy ezek a fogalmak a korszerű pedagógiai szemléletben egyre közelebb kerülnek egymáshoz, szervesen illeszkednek a tartalomhoz, segítik az oktatási folyamat hatékonyságát, a célok megvalósítását.

A tanulók ellenőrzése, értékelése, osztályozása a pedagógusok munkájának egyik felelősségteljes, nehéz része. Összetett feladatról van szó, hiszen a pedagógiai-pszichológiai tapintattól a tudományos igényű mérésig széles skálán helyezkednek el azok a módszerek, elvek, amelyeket alkalmazni kell az értékelés-osztályzás során ahhoz, hogy alkotó módon hatni tudjunk a tanulói személyiség egészére. A szerző e témakörből írta tudományos értekezését is, problémakezelése sokrétű, világos és rendszerezett.

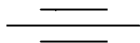
Imponáló a könyv differenciált oktatás fejezete, amelyben a gyermekközpontúság, a pedagógiai optimizmus és bizalom, a lelkiismeretes és körültekintő pedagógiai magatartás dominál.

Jelentős feladatnak tekinthetjük az iskolában a pedagógiai munka irányítását és ellenőrzését, az igazgató szerepét, valamint a tanítási óra tervezésének, ellenőrzésének, elemzésének kérdéseit.

A kötetben részletes és tapasztalaton alapuló összefoglalót találunk a gyakorlóiskolai szakvezető tanár feladatairól a hallgatók intenzív képzésében. Ezek az ismeretek és praktikumok segítik és felfrissítik a pedagógusok szakmai ismereteit, modelleket találunk a tanítási órákhoz, és azok elemzéséhez, feldolgozásához. A könyv végén olvasható gazdag szakirodalmi ajánlás a pedagógusok képzését és önképzését segíti.

Jó szívvel ajánljuk ezt az impozáns kiállítású tanulmánykötetet mindazoknak, akik szeretnék megújítani pedagógiai szemléletüket, gondolkodásukat, módszertani eljárásukat, akik innovatív magatartásúak, akik szívesen végzik és segítik a főiskolai hallgatók gyakorlati képzését, akik foglalkoznak a didaktika gyakorlati problémáival. Olvasmányos, élményszerű, tapasztalati alapokra épülő munkával találkozunk.

Veszprémi László: Didaktika Áttekintő alap a felsőoktatás és a pedagógus-továbbképzés számára, APC Stúdió, Gyula, Vár u. 4. 2000. május.

Kiadja a Módszertani Közlemények Baráti Társasága
A kiadásért felel: Dr. Siposné Dr. Kedves Éva
Kiadóhivatal: 6725 Szeged, Hattyas sor 10. Telefon: 62 544-000/6346
Szerkesztőség: 6725 Szeged, Hattyas sor 10.
Évente 5 alkalommal jelenik meg. Évi előfizetési díja: 800 Ft.
A címlapot tervezte: Fischer Ernő
Megjelent: 2500 példányban
CORRECT Kft. Szeged
Felelős vezető: Duba Tamás ügyvezető
ISSN 1219-0608